

„Wychowanie pełni rolę nadrzędną nadającą sens działaniom profilaktycznym. Poprzez swoje działanie zapobiegawcze i korekcyjne, działania profilaktyczne tworzą warunki do sprawnej realizacji procesu wychowawczego”.

PROGRAM **WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY**

**ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 1
W ŚWIECIU**

ROK SZKOLNY 2025/2026

Podstawa prawna

Podstawa prawna, na której został spisany program wychowawczo- profilaktyczny przedstawia się następująco:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526);
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.);
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.);
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2025 r. poz. 1043 ze zm.);
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r. poz. 1043) - art. 26.
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151);
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449);
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe - art. 60 ust. 3 pkt 1 (Dz.U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.) dotyczy podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026;
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 978 ze zm.);
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 1802 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1798) z późniejszymi zmianami;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309) z późniejszymi zmianami;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu

umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej z późn. zmianami;

- Statut Zespołu Szkół Specjalnych nr 1 w Świeciu
- Standardy Ochrony Małoletnich
- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa

Ponadto wykorzystano:

- Raport „*MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym*” aut. J. Flis, M. Dębski (https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MŁODE-GŁOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym_-Raport-final.pdf)

Założenia teoretyczne

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Specjalnych nr 1 w Świeciu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągnięcia celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Misja

Rzetelne i efektywne przygotowanie uczniów do kolejnego etapu edukacyjnego i odpowiedzialnego dorosłego życia w rodzinie i społeczeństwie. Kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły, a przede wszystkim ucznia, który jest samodzielny, uczciwy, aktywny i przedsiębiorczy. Zapewnienie podmiotowego traktowania każdego z uczniów i aranżowanie takiej przestrzeni dydaktyczno-opiekuńczej, aby zaspokajała ona ich potrzeby. Wspieranie rodzin uczniów w zależności od potrzeb.

Sylwetka absolwenta

Celem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz do podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące,
- zna podmioty udzielające wsparcia w sytuacji pogorszenia stanu psychicznego, wie jak sposób korzystać z ich pomocy,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- jest autonomiczny w zakresie zaspokajania własnych potrzeb i zaradności w życiu codziennym,
- jest przygotowany do podjęcia aktywności zawodowej,
- troszczy się o własny rozwój osobisty,
- jest przygotowany do uczestnictwa w życiu społecznym.

Diagnoza

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników oceny realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- diagnozie potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej;
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora;
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów klasowych, zespołu wychowawczego),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców);
- kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026;

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Diagnoza potrzeb – określenie czynników chroniących i czynników ryzyka

Program wychowawczo-profilaktyczny stanowi odpowiedź na potrzeby i trudności społeczności szkolnej. Aby taką odpowiedź sformułować, dokonuje się przeglądu zasobów szkoły, po czym określa się potrzeby wszystkich grup tworzących społeczność szkolną, czyli rozpoznaje oczekiwania uczniów,

rodziców i nauczycieli. Informacje zebrane w fazie diagnozy są wykorzystywane nie tylko na etapie tworzenia programu wychowawczo-terapeutycznego, ale również w planowaniu pracy wychowawcy klasy.

Dokonując analizy środowiska szkolnego uwzględniono:

1. Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród: uczniów nauczycieli, pracowników szkoły i rodziców.
2. Przeprowadzone rozmowy z uczniami, nauczycielami, pracownikami szkoły i rodzicami.
3. Przeprowadzone obserwacje oraz diagnozy pracy pedagogów i psychologa szkolnego.
4. Analizę i ocenę realizacji zadań z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego za ubiegły rok szkolny.
5. Analiza dokumentacji szkolnej, wymiana spostrzeżeń w zespołach klasowych i zespole wychowawczym.
6. Uzyskane oceny z zachowania, wyniki w nauce oraz frekwencję uczniów.
7. Realizowane w szkole formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
8. Potrzeby uczniów z doświadczeniem migracyjnym poprzez działania, które:
 - wzmocnią pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa uczniów,
 - ułatwią adaptację uczniów do nowych warunków,
 - będą sprzyjać integracji i właściwym relacjom rówieśniczym,
 - zwiększą kompetencje uczniów w zakresie radzenia sobie z sytuacją kryzysową i stresem,
 - będą sprzyjać integracji kulturowej uczniów,
 - będą służyć kształtowaniu postawy szacunku wobec innej narodowości.

Analiza potrzeb środowiska szkolnego pozwoliła na wyłonienie zagadnień, które należy kontynuować w roku szkolnym 2025/2026, bądź ukazała nowe, które należy wprowadzić do planu wychowawczego klasy i programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Dotychczasowe oddziaływania wychowawcze przynoszą oczekiwane efekty, co jest wskazaniem do dalszego utrwalania wypracowanych postaw i zachowań naszych uczniów. Systematyczna realizacja programów wychowawczych klas odnosi pozytywne skutki. Również bogata oferta zajęć specjalistycznych z zakresu terapii i pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rozwijające różnorodne umiejętności i kształtujące pożądane postawy wpływają na pozytywne efekty wychowawcze naszych uczniów.

Do Zespołu Szkół Specjalnych nr 1 w Świeciu uczęszczają uczniowie z wszystkimi stopniami niepełnosprawności intelektualnej. Wynikają z tego różnego rodzaju trudności:

- Większość uczniów ma bardzo ograniczone kontakty społeczne, poza szkołą nie mają możliwości nawiązywania kontaktów, podejmowania decyzji, trenowania umiejętności społecznych. Wielu z nich wymaga pomocy w wykonywaniu wszystkich codziennych czynności, co negatywnie wpływa na kształtowanie obrazu samego siebie.
- Uczniowie, którzy nie posługują się mową werbalną pozbawieni są możliwości wyrażania własnych myśli i odczuć, co prowadzi do odczuwania frustracji.
- Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną mają trudności z rozumieniem sytuacji społecznych oraz z realizacją programu nauczania.
- Uczniowie z nadpobudliwością, zaburzeniami zachowania i zaburzeniami ze spektrum autyzmu przejawiają szczególne trudności w rozumieniu i przestrzeganiu norm życia społecznego.

- Uczniowie z zagrożeniem niedostosowaniem społecznym sprawiają poważne problemy wychowawcze.

Rodziny naszych uczniów stają przed ogromnym problemem wychowania dziecka niepełnosprawnego, z czym nie zawsze potrafią sobie poradzić. W połączeniu z problemami życiowymi, takimi jak: bezrobocie, ubóstwo, problemy alkoholowe, przemoc, dezorganizacja rodziny oraz brak wystarczającego wsparcia medycznego, psychologicznego, edukacyjnego i rehabilitacyjnego powstają dodatkowe czynniki ryzyka mogące prowadzić do wykluczenia społecznego.

Z obserwacji pedagogów, psychologa i nauczycieli wynika, że niektórzy uczniowie należą do grup niskiego, średniego ryzyka i wysokiego ryzyka (wymagają profilaktyki pierwszorzędowej, drugorzędowej i trzeciorzędowej). Dlatego też program wychowawczo - profilaktyczny został opracowany po to, aby zredukować czynniki ryzyka przy jednoczesnym wzmacnianiu czynników chroniących.

- Wyodrębniono następujące czynniki ryzyka występujące wśród uczniów:
 - niższy status społeczno - ekonomiczny;
 - konflikty w rodzinie, w szczególności nasilone z powodu pozostania wszystkich członków rodziny w domu,
 - ograniczone możliwości korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przypadku zdalnego nauczania,
 - pochodzenie z rodzin rozbitych, w sytuacji konfliktów okołorozwodowych,
 - eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi (alkohol);
 - przemoc werbalna, fizyczna i cyberprzemoc;
 - niekonsekwentne i nieskuteczne metody wychowawcze;
 - nieprawidłowe postawy rodzicielskie (zwłaszcza odrzucenie emocjonalne lub nadopiekuńczość);
 - konfliktowe stosunki z rodzeństwem;
 - niedostateczne zainteresowanie rodziców rozwijaniem kompetencji wychowawczych,
 - brak wystarczającej kontroli rodzicielskiej nad treściami przeglądany przez dzieci w Internecie oraz czasem spędzanym na korzystaniu z urządzeń technicznych i komunikacyjnych.
 - brak kontroli rodziców dotyczącej spędzania czasu wolnego przez dziecko.
- Problemy emocjonalne uczniów:
 - brak dostatecznej umiejętności uczniów radzenia sobie w trudnej sytuacji (np. konflikty rówieśnicze);
 - niewystarczające umiejętności uczniów radzenia sobie z nieprzyjemnymi uczuciami;
 - stresujące zdarzenia życiowe;
 - zaburzone funkcjonowanie emocjonalno-społeczne w sytuacji nauki zdalnej,
 - obniżony poziom samooceny;
 - obniżony nastrój;
 - myśli samobójcze, zaburzenia autodestrukcyjne, w tym samouszkodzenia;
 - niezadowolenie ze swojego wyglądu;
 - zaburzenia i choroby psychiczne;

- Problemy związane z rozwojem fizycznym:
 - niepełnosprawność ruchowa różnego stopnia;
 - zaburzenia widzenia;
 - niedosłuch;
 - niedobór wagi i wzrostu;
 - nadwaga;
 - brak kontroli wydalania;
 - brak lub ograniczenie mowy czynnej;
 - wady wymowy;
- Problemy związane z rozwojem umysłowym
 - niepełnosprawność intelektualna różnego stopnia;
 - nieharmonijny rozwój intelektualny;
 - higiena pracy z komputerem (czas pracy);
 - zaburzenia koncentracji uwagi;
 - trudności w opanowaniu umiejętności czytania;
 - trudności w nabywaniu umiejętności matematycznych;
 - niewystarczające umiejętności społeczne;
- Problemy w kontaktach społecznych
 - brak integracji z grupą rówieśniczą;
 - zaburzone kontakty z rówieśnikami;
 - brak umiejętności pracy w zespole;
 - niezadowolenie z pozycji w grupie rówieśniczej,
 - ograniczone funkcjonowanie społeczne w sytuacji nauki zdalnej.

Wnikliwie analizując potrzeby wychowawcze i profilaktyczne naszych uczniów i wychowanków zostały opracowane podstawowe i szczegółowe cele oraz obszary dydaktyczno - wychowawcze.

Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,

- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- koordynuje współpracę nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- nadzoruje wykonywanie zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, psychologa i innych specjalistów, którzy aktywnie włączają się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służą doradztwem dla nauczycieli, wspierając ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z trudnościami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,
- zatwierdza nowe dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ocenie stopnia realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych

i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,

- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w radzeniu sobie z niepowodzeniami szkolnymi, obniżonym nastrojem i stanem psychicznym,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie, kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu, demokracji i miłości do ojczyzny (ojczyzną w rozumieniu programu jest każdy kraj, który dany uczeń za swoją ojczyznę uważa).
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach, a także na godzinie dostępności.
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami Zespołu Wychowawczego i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, psychologiem oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,

- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawczy:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- monitoruje stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,

- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w zebraniach z rodzicami organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawczym i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Cele, zadania i działania wychowawczo – profilaktyczne szkoły

Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników);
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej;

- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy i umiejętności,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w akcjach charytatywnych, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,

- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów działań profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 7) wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.

W roku szkolnym 2025/2026 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (integracja),

- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia oraz aktywności ruchowej,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych, nauka udzielania pierwszej pomocy,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Tabela 1. Ogólnoszkolne zadania wychowawcze i profilaktyczne

ZADANIA WYCHOWAWCZE ZSS nr 1 w Świeciu	
Wartości wychowawcze	Cele i zadania wychowawcze szkoły
Szacunek dla siebie i innych.	Poszanowanie godności osobistej, nietykalności cielesnej i wyrabianie szacunku dla innych.
Tolerancja i kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole.	Kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji wobec różnych poglądów i osób innych, niepełnosprawnych, z zaburzeniami psychicznymi, słabszych – budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.
Szacunek dla pracy własnej i innych.	Wyrabianie szacunku dla pracy własnej i innych. Troska o estetykę klas i innych pomieszczeń.
Kultura osobista.	Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, umiejętności współżycia w grupie społecznej i rodzinie zgodnie z obowiązującymi normami i regułami.

Poszanowanie życia i dbałość o zdrowie fizyczne i psychiczne jako najważniejszą wartość w życiu.	Kształtowanie nawyków zdrowego, aktywnego trybu życia i wypoczynku. Zapewnienie pomocy psychologicznej – pedagogicznej odpowiednio do potrzeb uczniów i udzielanie pomocy w stanach kryzysu psychicznego. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi. Ścisła współpraca grona pedagogicznego z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków oraz personelem medycznym w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.
Przyczyny i skutki nałogów.	Wskazywanie ujemnych skutków nałogów (napoje energetyzujące, e-papierosy, papierosy, alkohol, narkotyki), konsekwencje zdrowotne w przyszłości. Działania profilaktyczne zapobiegające nałogom.
Poszanowanie mienia własnego, cudzego i społecznego.	Uwrażliwienie na dobro własne i wspólne. Wpajanie zasad uczciwości i szacunku dla cudzej własności.
Umiejętność funkcjonowania w społeczeństwie – wspólnota szkolna oraz społeczność lokalna.	Nabywanie umiejętności współżycia w grupie społecznej, rozwiązywania konfliktów w różnych sytuacjach. Uczenie radzenia sobie z własnymi emocjami. Rozwijanie samorządności uczniowskiej. Prawa i obowiązki ucznia. Budzenie więzi wewnątrzszkolnej. Kształtowanie odpowiedzialności za słowa i czyny.
Odpowiedzialność.	Uczenie podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Wskazywanie na konsekwencje swojego postępowania.
Budowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i religijnych.	Wyrabianie szacunku dla ojczyzny, regionu i tradycji szkolnych. Wpajanie szacunku dla symboli narodowych.
Rodzina.	Podkreślanie wartości rodziny, pogłębianie więzi rodzinnych. Wyrabianie postaw otwartości i gotowości do poświęceń.
Patron naszej szkoły.	Wyrabianie szacunku do sylwetki patrona szkoły – Św. Jana Pawła II.
Stosowanie zasad dobrego zachowania – savoir - vivre	Uczeń zna i stosuje zasady dobrego wychowania, nie używa wulgaryzmów, nie jest agresywny ani autoagresywny.
Szkodliwość działania używek	Uczeń jest świadomy szkodliwego działania papierosów, alkoholu i narkotyków.
Rozpoznawanie i radzenie sobie w sytuacjach trudnych	Uczeń potrafi rozpoznać właściwe i niewłaściwe zachowania, uczy się rozpoznawać trudne sytuacje i radzić sobie z nimi w sposób społecznie akceptowalny.

Internet - możliwe zagrożenia	Uczeń potrafi rozpoznawać zagrożenia płynące z sieci internetowej i odpowiednio reagować w przypadku takich zagrożeń.
ZADANIA PROFILAKTYCZNE ZSS nr 1 w Świeciu	
Zadania	Działania
Wypożyczenie uczniów w wiedzę o skutkach używania alkoholu, narkotyków, papierosów i innych substancji psychoaktywnych	Edukacja w zakresie uzależnień: • Dostarczanie podstawowej wiedzy o szkodliwości zażywania alkoholu, nikotyny, e-papierosów, środków psychoaktywnych i psychotropowych, dopalaczy, napojów energetyzujących. • Omówienie przyczyn i skutków oraz procesu wchodzenia i wychodzenia z uzależnienia. Kształtowanie umiejętności sprzyjających życiu w trzeźwości. • Komunikacja interpersonalna. • Radzenie sobie ze stresem. • Asertywność. • Podejmowanie decyzji i rozwiązywanie problemów. Propozycje alternatywnych form spędzania wolnego czasu. • Prowadzenie na terenie szkoły kółek zainteresowań. • Oglądanie filmów tematycznych.
Dostarczenie informacji na temat zagrożeń związanych z użytkowaniem technologii multimedialnych i komunikacyjnych Nauczanie bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji.	Nauka bezpiecznego korzystania z technologii multimedialnych. Dostarczanie wiedzy na temat uzależnień związanych z technologią komunikacyjną i multimedialną (formy pomocy). Pomoc uczniom należącym do grupy podwyższonego ryzyka.
Eliminowanie przejawów agresji i przemocy w szkole.	Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za mienie własne i społeczne. • Dyżury nauczycieli podczas przerw. • Odpowiedzialność uczniów za swoją salę lekcyjną. Uczenie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów. Podnoszenie kultury słowa, eliminowanie wulgaryzmów ze słownika ucznia. Tworzenie gazetek ściennych o tematyce agresji słownej, fizycznej i psychicznej.

Kształtowanie umiejętności interpersonalnych.	Kształtowanie właściwych postaw uczniów poprzez ukazywanie odpowiednich wzorców. • Integrowanie uczniów w czasie zajęć wychowawczych, uroczystości szkolnych. • Przybliżanie sylwetki Patrona Szkoły Świętego Jana Pawła II. Kształtowanie poprawnej komunikacji. • Zajęcia z wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szkolnym. • Spotkania uczniów, pacjentów szpitala z psychoterapeutą, innymi przedstawicielami ciekawych zawodów. • Czytanie bajek terapeutycznych.
Promowanie zdrowego trybu życia oraz zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych. Kształtowanie nawyków prozdrowotnych (odżywianie, ruch, sen). Zwiększenie świadomości uczniów na temat znaczenia ruchu dla zdrowia.	Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole, domu, w drodze do i ze szkoły. • Realizacja zasad bezpiecznej drogi do i ze szkoły, spotkania z pedagogami i psychologiem, • Przestrzeganie Regulaminu Szkolnego. • Przestrzeganie Kodeksu Bezpiecznej Szkoły. Kształtowanie postaw bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji. Propagowanie zdrowego trybu życia i odżywiania: • Zapoznanie uczniów ze zdrowym stylem życia. Wdrażanie do zdrowego odżywiania. • Zorganizowanie i przeprowadzenie akcji w szkole w ramach programu „Szlakanka mleka dla każdego” oraz „Owoce w szkole”. • Kształtowanie nawyku dbania o higienę całego ciała. • Czyste środowisko to bezpieczne i zdrowe życie. • Udział w akcji „Sprzątanie świata”. Udział w programach rekomendowanych przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny i MEN.
Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.	Kształtowanie odpowiednich umiejętności życiowych i kompetencji społecznych oparte o specyficzny program nauczania w klasie szkolnej. Wspieranie uczniów i rodzin z problemem choroby psychicznej i niedostosowaniem społecznym.

Obszary działania do realizacji:

- **Zdrowie** – edukacja zdrowotna
- **Relacje** – kształtowanie postaw społecznych
- **Kultura** – wartości, normy, wzory zachowań
- **Bezpieczeństwo** – profilaktyka zachowań ryzykownych

Obszar zdrowie – edukacja zdrowotna

Zadania obszaru:

1. Rozwój psychofizyczny (mocne, słabe strony, predyspozycje).
2. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem wynikającym ze zmiany otoczenia i adaptacją w nowym miejscu.
3. Poznawanie zasad zdrowego żywienia, higieny osobistej i aktywności ruchowej.
4. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, proekologicznych.
5. Rozwijanie świadomości dzieci na temat dbałości o zdrowie psychiczne.
6. Stosowanie zasad BHP, zasad ewakuacji z elementami edukacji dla bezpieczeństwa i edukacji obronnej oraz innych obowiązujących procedur.
7. Kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.
8. Kształtowanie umiejętności uczenia się, planowania i organizacji czasu na naukę oraz wypoczynek.
9. Pomoc dziecku w osiągnięciu sukcesu edukacyjnego poprzez odpowiednie wsparcie i motywację.
10. Wsparcie dla uczniów zgłaszających trudności w środowisku rodzinnym lub szkolnym.
11. Psychoedukacja na temat specyfiki funkcjonowania dziecka w okresie dojrzewania oraz dbania o zdrowie psychiczne.
12. Doradztwo zawodowe.
13. Podnoszenie świadomości uczniów jak ważną rolę odgrywa aktywność fizyczna w codziennym życiu człowieka, zwłaszcza na świeżym powietrzu.

Obszar relacje – kształtowanie postaw społecznych, umiejętności społecznych

Zadania obszaru:

1. Kształtowanie umiejętności asertywności, tolerancji, kompromisu i empatii w kontaktach interpersonalnych.
2. Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów również wynikających z różnic kulturowych.
 - Kształtowanie postawy prospołecznej – rozwijanie wolontariatu.
 - Uczenie zasad samorządności i demokracji.
 - Wspieranie działań wychowawczych rodziców i nauczycieli.

Obszar kultura – wartości, normy, wzory zachowań

Zadania obszaru:

1. Kształtowanie wrażliwości na kwestie moralne, rozwijanie świadomości hierarchii wartości.
2. Kształtowanie postaw w oparciu o prawdę, dobro i piękno w dążeniu do odpowiedzialności.
3. Rozwijanie wrażliwości, otwartości na odmienność, tolerancji, wzajemnej pomocy.
4. Wzajemne poznanie wartości kulturowych poprzez wspólne działania z dziećmi pochodzącymi z Ukrainy lub innych krajów europejskich.
5. Znajomość i przestrzeganie praw, obowiązków, zasad szkolnych i ogólnospołecznych.
6. Rozwijanie umiejętności uczestnictwa w kulturze.
7. Kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej.

Obszar bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

Zadania obszaru:

1. Zapobieganie agresji i przemocy.
2. Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.
3. Bezpieczeństwo w sieci i cyberprzemoc – wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci.
4. Profilaktyka w zakresie zdrowia psychicznego i pierwszej pomocy.
5. Wsparcie dzieci doświadczających zaburzenia poczucia bezpieczeństwa w wyniku trudnej sytuacji kryzysowej.
6. Psychoedukacja na temat niebezpiecznych zjawisk społecznych.

Treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym dla uczniów klas I – III

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Wzajemne poznanie się	1. Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy (ze szczególnym uwzględnieniem integracji z dziećmi innych narodowości). 2. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. 3. Wycieczki szkolne. 4. Spektakle teatralne, koncerty muzyczne.
Tworzenie warunków rozwoju	1. Prowadzenie dodatkowych zajęć sportowych, świetlicowych, kół zainteresowań z wykorzystaniem nowych technologii.

indywidualnych zainteresowań i predyspozycji	- Indywidualna praca z uczniem z problemami edukacyjnymi. Motywowanie uczniów. - Organizacja i uczestnictwo w różnego rodzaju konkursach szkolnych i pozaszkolnych.
Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych	- Uczniowie stosują formy dobrego zachowania w szkole i poza nią. - Biorą udział w imprezach kulturalnych. - Poznają zasady przemieszczania się środkami komunikacji miejskiej.
Przeciwdziałanie agresji i przemocy	- Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z trudnymi emocjami (zajęcia psychoedukacyjne, pogadanki, rozmowy indywidualne z nauczycielem/pedagogiem/psychologiem, rozmowy z rodzicami). - Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań.
Bezpieczeństwo	- Zapoznanie uczniów z regulaminami funkcjonującymi na terenie szkoły (w tym boisko szkolne, plac zabaw, stołówka) oraz innymi obowiązującymi procedurami. - Organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa w sieci: - rozwijanie kompetencji cyfrowych, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, - bezpieczne i odpowiedzialne korzystania z komputera, - wdrażanie zagadnień dotyczących cyberprzemocy, - Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami udzielania pierwszej pomocy (warsztaty, pogadanki). - Zapoznanie z zasadami BHP i zasadami korzystania ze sprzętów będących na wyposażeniu pracowni. - Zapoznanie z zasadami udzielania pierwszej pomocy - Rozwijanie świadomości dzieci na temat zachowania się w sytuacjach stwarzających zagrożenia (np. pogadanki, rozmowy indywidualne, spotkania z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej).
Wdrażanie ucznia do samodzielności, kreatywności oraz innowacyjności	- Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. - Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji (z uwzględnieniem procedur obowiązujących w szkole). - Uczenie się samodzielności w czasie spożywania posiłków w stołówce szkolnej, podczas pobytu w świetlicy szkolnej

	i właściwego zachowania. 4. Wskazywanie uczniom możliwości korzystania z różnych źródeł wiedzy w tym nowych technologii.
Tolerancja dla inności. Prawa dziecka.	1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. 2. Poznanie obowiązków ucznia. 3. Uświadomienie dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. 4. Uczestniczenie w pogadankach na temat tolerancji, szacunku dla drugiego człowieka w tym dzieci innych narodowości. 5. Promowanie i organizowanie inicjatyw wolontariackich.
Dbłość o dobry klimat w szkole	1. Obserwacja samopoczucia ucznia w szkole. 2. Diagnozowanie funkcjonowania ucznia w grupie rówieśniczej uwzględniając w tym dzieci innych narodowości. 3. Współpraca z Samorządem Uczniowskim – klas I - III.
Kształtowanie postaw obywatelsko–patriotycznych	1. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. 2. Poznają symbole narodowe i europejskie. 3. Uczestniczą w uroczystościach szkolnych i państwowych o charakterze patriotycznym.
Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy. Preorientacja zawodowa.	1. Lekcje informatyki od I klasy, wspieranie umiejętności cyfrowych ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci. 2. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do przedmiotów przyrodniczych. 3. Pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym. 4. Uczestniczenie w spektaklach teatralnych, filmowych i muzycznych ze wskazaniem na wykorzystanie nowych technologii. 5. Wskazywanie możliwości i korzystanie z różnorodnych źródeł informacji. 6. Zajęcia warsztatowe i pogadanki dotyczące preorientacji zawodowej. 7. Organizowanie lekcji z udziałem rodziców pracujących w różnych zawodach. 8. Spotkania z ciekawymi ludźmi.
Propagowanie zdrowego stylu życia	1. Poruszanie w trakcie zajęć lekcyjnych tematów związanych ze zdrowym stylem życia, aktywnością fizyczną. 2. Realizacja programów promujących zdrowe odżywianie. 3. Rozwijanie świadomości dzieci na temat działań

	ukierunkowanych na dbałość o zdrowie psychiczne. 4. Rozwijanie sprawności fizycznej. 5. Dbłość o czystość, ład i estetykę otoczenia. 6. Organizacja konkursów wiedzy dotyczących promocji zdrowia.
Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami	1. Organizacja zajęć: • zajęć rewalidacyjnych, • profilaktycznych i psychoedukacyjnych, • realizacja zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, 2. Indywidualne konsultacje i terapia z pedagogiem, psychologiem. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną. 4. Obserwacja funkcjonowania nowych uczniów w zróżnicowanych zespołach klasowych (w tym uczniów innej narodowości).
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych	1. Bieżący przepływ informacji rodzic-szkoła i szkoła-rodzic dotyczących funkcjonowania i postępów w nauce. 2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny. 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 4. Zebrania dla rodziców. 5. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 6. Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, regulaminami i programami. 7. Udostępnianie wykazu instytucji, w których można uzyskać pomoc specjalistyczną. 8. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci poprzez ich uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	1. Diagnoza środowiska: • obserwacja uczniów oraz zwracanie uwagi na ich niepokojące zachowania, • wczesne wykrywanie znamion przemocy stosowanej wobec ucznia, • rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, 2. Wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich – w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 3. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 4. Rozwijanie kompetencji nauczycieli w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach.

Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów klas IV – VIII

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Rozwój osobowości ucznia	1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: • wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, • wdrażanie do autorefleksji. 2. Kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno w podejmowaniu odpowiedzialnych decyzji. 3. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: • kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami oraz kreowania własnego wizerunku, • wdrażanie do samooceny. 4. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: • motywowanie do nauki szkolnej, • rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, • rozwijanie nowych kompetencji cyfrowych z uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci i odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, • stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, • rozwijanie zdolności twórczego myślenia, • kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, • pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, • kształtowanie hierarchii wartości, • Indywidualna praca z uczniem z problemami edukacyjnymi. Motywowanie uczniów. • praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych. 5. Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań.
Rozwijanie samodzielności, kreatywności i innowacyjności ucznia	1. Podejmowanie różnych form aktywności sprzyjających odkrywaniu zdolności i rozwijaniu zainteresowań, oraz nowych kompetencji. 2. Realizacja nowych inicjatyw (np. aktywność badawcza, turystyczna, twórcza, społeczna, sportowa). 3. Wspieranie rozwijania umiejętności cyfrowych oraz

	poznawczych ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. 4. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do przedmiotów przyrodniczych i ścisłych. 5. Pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym. 6. Wskazywanie możliwości i korzystanie z różnorodnych źródeł informacji. 7. Udział w zajęciach warsztatowych oraz organizowanie pogadanek dotyczących wyboru zawodu.
Rozwijanie wśród uczniów umiejętności niezbędnych do współdziałania w grupie rówieśniczej i współpracy z dorosłymi	1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: • promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, • poszanowanie praw i potrzeb innych, • integracja z uczniami innych narodowości, 2. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: • wdrażanie do empatii, • współpraca w zespołach, • realizacja projektów, • kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych, 3. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: • kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej, • rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych. 4. Rozwijanie umiejętności prawidłowej komunikacji, asertywności. 5. Kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych, otwartości na odmienność, tolerancji.
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich	1. Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, regulaminy, procedury). 2. Kształtowanie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych poprzez: • zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, • poszanowanie mienia szkoły, • tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły. 3. Poszerzanie edukacji obywatelskiej, patriotycznej i edukacji dla

	bezpieczeństwa.
Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami	1. Pogłębienie świadomości uczniów na temat praw i obowiązków, oraz zasad szkolnych i ogólnospołecznych (lekcje wychowawcze, pogadanki, spotkania z psychologiem, pedagogiem, Policją, Strażą Miejską).
Kształtowanie postaw patriotycznych	1. Zapoznanie uczniów z historią miasta i regionu. 2. Uczestnictwo w uroczystościach, akademiach, apelach przygotowywanych przez uczniów. 3. Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. 4. Wykonanie okazjonalnych gazetek i dekoracji w salach lekcyjnych.
Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych	1. Zajęcia na lekcjach przyrody, biologii, geografii, chemii, fizyki z wykorzystaniem nowych technologii. 2. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 3. Działania ekologiczne: „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”.
Zapobieganie opuszczaniu zajęć lekcyjnych i nierealizowania obowiązku szkolnego	1. Zapoznanie z Regulaminem Szkoły i wdrażanie do jego przestrzegania. 2. Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych. 3. Omówienie konsekwencji takich zachowań. 4. Podejmowanie odpowiednich działań interwencyjnych w przypadku nierealizowania obowiązku szkolnego.
Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami	1. Organizacja zajęć: • profilaktycznych i psychoedukacyjnych, • realizacja zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne. 2. Indywidualne konsultacje i terapia z pedagogiem, psychologiem. 3. Współpraca z Poradnią psychologiczno-pedagogiczną, Poradnią zdrowia psychicznego. 4. Obserwacja funkcjonowania nowych uczniów w zespołach klasowych (w tym przybyłych z innych krajów).
Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym	1. Współpraca z MOPS, GOPS. 2. Pozyskanie sponsorów. 3. Współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi.
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu	1. Bieżący przepływ informacji rodzic-szkoła i szkoła-rodzic dotyczących funkcjonowania i postępów w nauce. 2. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem

problemów wychowawczych	3. Zebrania dla rodziców. 4. Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, regulaminami i programami obowiązującymi na terenie szkoły. 5. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. 6. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami.
Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny	1. Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualne konsultacje. 2. Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych.
Zdrowy styl życia	1. Pogadanki na tematy zdrowia, zdrowego trybu życia, sposobów aktywnego fizycznie spędzania czasu wolnego, specyfiki funkcjonowania dziecka w okresie dojrzewania na godzinach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych. 2. Psychoedukacja na temat zdrowia psychicznego oraz radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. 3. Rozwijanie sprawności fizycznej szczególnie na lekcjach wychowania fizycznego. 4. Dbłość o czystość, ład i estetykę otoczenia. 5. Organizacja imprez dotyczących promocji zdrowia i zainteresowań sportowych.
Profilaktyka zagrożeń	1. Profilaktyka w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży: • obserwacja ucznia w środowisku szkolnym, • wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę na temat zaburzeń zdrowia psychicznego, bezpiecznego poruszania się i korzystania z sieci, zjawiska cyberprzemocy, • gazetki ściennie, ulotki, zajęcia psychoedukacyjne. 2. Agresja, przemoc psychiczna, zachowanie dyskryminacyjne, • systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją i przemocą, • zapoznanie uczniów z zasadami i normami obowiązującymi w szkole, • pogadanki, lekcje wychowawcze na temat profilaktyki agresji, • stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie

	zaobserwowanych problemów z zachowaniem uczniów, • reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, • spotkania z przedstawicielami Policji/Straży Miejskiej dotyczące odpowiedzialności prawnej osób nieletnich. 3. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez: • propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, • jak sobie radzić w sytuacjach trudnych i gdzie szukać pomocy, • omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnieniem danych osobowych, cyberprzemocą, • edukacja na temat bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci, w tym sztucznej inteligencji, • przekazywanie wiedzy na temat niebezpiecznych zjawisk społecznych, • edukacja dla bezpieczeństwa, • nauka udzielania pierwszej pomocy.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	1. Diagnoza środowiska: • obserwacja uczniów oraz zwracanie uwagi na ich niepokojące zachowania, • wczesne wykrywanie sygnałów przemocy stosowanej wobec ucznia, • rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami. 2. Wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich – w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 3. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 4. Rozwijanie kompetencji nauczycieli w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach.
Doradztwo zawodowe	1. Obszary działań doradczych: • wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych poprzez poznanie siebie i własnych zasobów, • kwalifikacje na rynku pracy i kompetencje, • zawody przyszłościowe, rynek edukacyjny i pracy, • wspieranie rozwoju umiejętności i planowanie własnego rozwoju, podejmowanie pierwszych świadomych decyzji dotyczących ścieżki edukacyjno-zawodowej, • wzmacnianie współpracy między szkołami. 2. Formy realizacji zagadnień z zakresu doradztwa zawodowego • przekazywanie uczniom informacji w oparciu o materiały

	dostępne w sieci, w szczególności oparte na sztucznej inteligencji, • zajęcia dydaktyczne z zakresu doradztwa zawodowego z wykorzystaniem zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej, • zajęcia na terenie szkoły prowadzone przez doradcę zawodowego.
--	---

Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów klas SBS

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Zdrowy styl życia	• Promowanie zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej • Profilaktyka uzależnień • Pogadanki, prezentacje multimedialne • Zajęcia z pielęgniarką szkolną • Dzień zdrowia w szkole
Bezpieczeństwo i odpowiedzialność	• Zachowania ryzykowne i ich skutki • Odpowiedzialność karna nieletnich • Bezpieczeństwo w sieci • Spotkanie z policjantem lub strażnikiem miejskim • Zajęcia z EDB • Symulacje, filmy edukacyjne
Kultura osobista i relacje społeczne	• Komunikacja interpersonalna • Asertywność, rozwiązywanie konfliktów • Szacunek i tolerancja • Zajęcia z pedagogiem lub psychologiem • Prace w grupach, scenki sytuacyjne
Wychowanie do wartości	• Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich • Poszanowanie tradycji i historii • Udział w obchodach świąt narodowych • Wycieczki edukacyjne • Konkursy tematyczne
Profilaktyka przemocy i agresji	• Przeciwdziałanie przemocy fizycznej i psychicznej • Cyberprzemoc • Spotkanie z przedstawicielem policji, terapeutą • Projekty uczniowskie (np. plakaty, filmiki)
Umiejętności życiowe i zawodowe	• Radzenie sobie ze stresem • Planowanie kariery i zarządzanie sobą w czasie • Trening umiejętności społecznych

	• Spotkania z doradcą zawodowym
Ekologia i odpowiedzialność za środowisko	• Segregacja odpadów, oszczędzanie zasobów • Kształtowanie postaw proekologicznych • Akcje sprzątania świata • Udział w kampaniach ekologicznych, w konkursach plastycznych

Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów klas przysposabiających do pracy

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• rozumie własną niepełnosprawność i ograniczenia z niej wynikające; • doskonali umiejętność wyboru odzieży i ubierania się adekwatnego do sytuacji, pogody; • akceptuje zmiany i ma szacunek dla własnego ciała; • doskonali umiejętności rozpoznawania i wyrażania uczuć; • doskonali umiejętności oceny własnych kompetencji; • doskonali umiejętności dbania o zdrowy styl życia; • rozumie konieczność wykonywania badań profilaktycznych (badania okresowe, wizyty u stomatologa, urologa, ginekologa); • uczy się radzić sobie z problemem chorób i śmierci bliskich osób, przeżywać żałobę; • uczy się radzić sobie ze stresem; • uczy się być asertywnym;
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• doskonali umiejętność nawiązywania relacji z innymi ludźmi; • uczy się nawiązywania właściwych relacji z płcią przeciwną: koleżeństwo, przyjaźń, zakochanie, związek; • rozumie sytuację małżeństwa, w którym występuje niepełnosprawność; • poznaje zasady sprawowania opieki nad dzieckiem; rozumie, co oznacza odpowiedzialne rodzicielstwo; • doskonali umiejętność aktywnego udziału w życiu rodziny; • rozumie konieczność budowania wokół siebie kręgu wsparcia – grupy przyjaznych osób (sąsiedzi, dalsza rodzina, rówieśnicy, znajomi, rodzina itd.); • doskonali umiejętność współpracy z innymi osobami; • rozumie sytuacje utrzymania bliskości lub dystansu • w relacjach z innymi; — doskonali umiejętność pomagania

	sobie i innym; • uczy się prowadzenia życia towarzyskiego;
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	• odkrywa siebie jako osobę dorosłą; • kształtuje świadomość własnej tożsamości; • uczy się elementów kultury osobistej – wygląd zewnętrzny, higiena osobista, odpowiednie zachowanie się w różnych sytuacjach; • rozumie rolę ucznia jako osoby dorosłej w szkole przysposabiającej do pracy; • rozwija swoje zainteresowania; • uczy się odróżniania marzeń realnych od nierealnych; • dalej poznaje własny region, kulturę, tradycje regionalne, organizacje i instytucje działające na danym terenie; • rozumie ważne wydarzenia w rodzinie, miejscu zamieszkania, kraju, uczestniczy w tych wydarzeniach; • uczy się utożsamiania z własnym krajem; • uczy się określania planów na przyszłość; • doskonali umiejętności organizowania sobie czasu wolnego; • doskonali umiejętność poprawnego zachowania się w miejscach publicznych; • doskonali umiejętność dokonywania wyborów w różnych sytuacjach życiowych; • stosuje się do zasad savoir-vivre'u (odpowiednie zachowanie w różnych sytuacjach, postawy wobec innych osób); • rozpoznaje i nazywa własne potrzeby i oczekiwania • w odniesieniu do pracy; uczy się wskazywania swoich mocnych i słabych stron w sytuacji pracy; • uczy się określania swoich preferencji (zainteresowań) i predyspozycji zawodowych, doskonali umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej; • poznaje znaczenie pracy w życiu człowieka
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	• doskonali umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych; • uczy się odróżniania fikcji od rzeczywistości – świat kina, teatru, literatury, gier komputerowych; • poznaje prawa, w tym uprawnienia osób • z niepełnosprawnościami do korzystania z systemu wsparcia społecznego; • poznaje obowiązki wobec prawa; • doskonali umiejętność radzenia sobie w sytuacjach groźnych i trudnych; • poznaje zasady bezpieczeństwa w kontaktach z innymi

	ludźmi, nawiązywanych za pomocą Internetu i innych nowych technologii; • uczy się orientacji w przestrzeni bliższego i dalszego środowiska; — rozwija i doskonali umiejętność korzystania z transportu publicznego; • uczy się samodzielności w mieszkaniu treningowym.
--	--

Ocena stopnia realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ocena stopnia realizacji programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ocena przeprowadzana będzie poprzez:

1. Obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian.
2. Analizę dokumentacji.
3. Przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.
4. Rozmowy z rodzicami.
5. Wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Ocena stopnia realizacji programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez Zespół Wychowawczy. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu, organizacja badań oraz opracowanie wyników.

Działalność edukacyjna szkoły od 1 września 2025 r.

Od 1 września 2025 r. działalność edukacyjną szkoły powinny określać:

- szkolny zestaw programów nauczania,
- program wychowawczo-profilaktyczny szkoły,

Powinny być one ze sobą spójne i muszą uwzględniać wszystkie wymagania opisane rozporządzeniu MEN w sprawie podstawy programowej z 14 lutego 2017 r. z późniejszymi zmianami.

Ustalenia końcowe

1. Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły.
2. Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.
3. Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani bądź zaproponowani przez Dyrektora Szkoły.
4. Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.
5. Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.
6. W każdym roku szkolnym we wrześniu Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły zostanie uaktualniony w oparciu o wnioski z ewaluacji i bieżącą diagnozę potrzeb.

Program opracował zespół w składzie:

Violetta Suchomska

Marzena Krajewska

Hanna Chmurzyńska

Anna Słowy-Lemańczyk

Katarzyna Cieślik

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół Specjalnych nr w Świeciu na rok szkolny 2025/2026 został uchwalony i pozytywnie zaopiniowany przez Radę Rodziców w dniu 18.09.2025r.